

Beheer en onderhoud bewegwijzering LF-routes

Dit informatieblad geeft netwerkbeheerders en onderhoudsinstanties informatie over het beheer en onderhoud van de LF-bewegwijzering.

Het netwerk van Landelijke Fietsroutes (LF-routes) is bewegwijzerd met rechthoekige witte borden met groene opdruk. Sinds de ontwikkeling van de regionale fietsroutenetwerken (de zogenaamde knooppuntroutes) zijn de LF-routes en LF-borden gesynchroniseerd met deze netwerken. Synchroon wil zeggen dat de LF-routes en knooppuntroutes hetzelfde tracé volgen en dat de routeborden van beide routenetwerken aan één drager hangen.

Beheer en onderhoud netwerk LF-routes

Het Fietsplatform is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud LF-routes. De bewegwijzering is geplaatst met een bijdrage van het rijk en de provincies. Het Fietsplatform heeft geen financiële middelen voor het onderhouden van de LF-bewegwijzering. Daarom probeert het Fietsplatform onderhoudsafspraken te maken met recreatieschappen, regionale/gemeentelijke samenwerkingsverbanden of individuele gemeenten. Hiervoor worden er tussen het Fietsplatform en deze organisaties overeenkomsten gesloten. Daarin wordt in de meeste gevallen vastgelegd dat de betreffende organisatie het onderhoud in eigen beheer uitvoert en hiervan zelf de kosten draagt.

Het komt ook voor dat afgesproken wordt dat het onderhoud van de LF-routes alleen financieel door de betreffende organisatie wordt gedragen en het Fietsplatform de uitvoering met een aannemer regelt. (Nieuwe) overeenkomsten voor het LF-onderhoud worden gekoppeld aan de afspraken over het onderhoud van de knooppuntbewegwijzering.

Uitvoering onderhoud LF-routes

Onder onderhoud wordt verstaan:

1. het jaarlijks eenmaal in het voorjaar (vóór Hemelvaart) controleren van de route en het uitvoeren van de volgende werkzaamheden:
 - het schoonmaken van bevuilde borden;
 - het rechtzetten van op enigerlei wijze uit positie gebrachte borden;
 - het herstellen van beschadigde borden;
 - het vervangen van ernstig beschadigde, versleten of verdwenen borden.
2. het binnen vier weken oplossen van meldingen (o.a. vanuit het meldsysteem Bordje Weg).

Voor wijzigingen in het verloop van de route en de daarmee verband houdende plaatsing of verwijdering van routeborden dient altijd overleg te zijn met het Fietsplatform.

LF-routes en knooppuntroutes synchroon houden

Het routetracé van de LF-routes en de knooppuntroutes dient gelijk te zijn en de routeborden van beide systemen dienen altijd aan dezelfde drager bevestigd te zijn. Door het LF-onderhoud te koppelen aan / gelijktijdig plaats te laten vinden met het onderhoud van de knooppuntborden wordt het onderhoud efficiënter en goedkoper. Bovendien worden op deze wijze de routes en borden beter synchroon gehouden.

(Her)plaatsing LF-borden en synchroniteit met knooppuntborden

1. Alle LF-routes dienen geheel samen te vallen met de tracering van het fietsroutenetwerk.
2. Op alle dragers in de LF-route waarop een knooppuntbord is aangebracht dient ook een LF-bord te zijn bevestigd. Uitzondering hierop zijn de borden met de tekst "U nadert knooppunt..." Bij dit bord wordt - als er geen sprake is van richtingverandering - geen LF-bord geplaatst.
3. LF-routeborden en de fietsrouteborden van het knooppuntnetwerk moeten altijd op dezelfde drager worden aangebracht.
4. De pijlrichtingen van de LF-routeborden en de fietsrouteborden van het knooppuntnetwerk op dezelfde drager dienen gelijk te zijn.

Knooppuntbord en LF-bord synchroon, goede en foute voorbeelden

<p>Goed:</p> <p><i>Dezelfde drager en dezelfde pijl.</i></p>	<p>Fout:</p> <p><i>Wel dezelfde drager, maar verschillende pijlen.</i></p>	<p>Fout (2x):</p> <p><i>Verschillende dragers én verschillende pijlen.</i></p>	

Bordbestek t.b.v. het onderhoud

Het Fietsplatform levert digitale basisgegevens van het bordbestek t.b.v. het onderhoud van de LF-routes, inhoudende:

- de geïnventariseerde gegevens, ingevoerd in een Arcgis shapefile met x- en y-coördinaten en bordgegevens;
- per locatie, waar mogelijk een digitale foto.

Deze bestekgegevens dienen door de onderhoudsinstantie op basis van de door het Fietsplatform geleverde basisgegevens verwerkt te worden in een beheerprogramma. Indien de opdrachtnemer de bewegwijzering in het veld aanpast, dient deze de bestekgegevens te actualiseren en door te geven aan het Fietsplatform.

Soorten LF-borden

Er wordt gebruik gemaakt van 2 formaten borden:

1. Borden met een afmeting van 300x380 mm.

Deze borden worden gebruikt binnen de bebouwde kom en in onoverzichtelijke situaties buiten de bebouwde kom. Voor technische specificaties zie pag. 3: Eisen aan routeborden. Hierbij kan gekozen worden voor DOR-borden of EOR-borden.

- DOR-borden: aluminium borden van 2 mm dik met een dubbel omgezette rand van 25x25 mm.
- EOR-borden: aluminium borden van 4 mm dik met een enkel omgezette rand.

*Voorbeeld DOR-bord (foto boven)
Voorbeeld EOR-bord (foto onder)*

(vervolg soorten borden)

DOR-bord versus EOR-bord:

- Een EOR-bord is zwaarder en sterker dan een DOR-bord.
- Bij een EOR-bord blijft vuurwerk minder makkelijk liggen, waardoor de kans op beschadiging kleiner is.
- Bij een EOR-bord is slechts 1 randafwerking mogelijk.
- Een EOR-bord kost ongeveer 15% meer dan een DOR-bord.
- Bij DOR-borden kunnen beugels aan de achterste rand van het bord worden bevestigd. Bij EOR borden is dit niet mogelijk en wordt de beugel vast aan het bord gemonteerd. Het nadeel hierbij is dat bij een EOR-bord de 'klinknagels' aan de voorzijde zichtbaar zijn.

2. Borden met een afmeting van 150x190 mm

De borden zijn gemaakt van kunststof of aluminium. Als het formaat van de borden voor het knooppuntnetwerk hier vanaf wijkt, mag na overleg met Fietsplatform het formaat afwijken van de standaard. Deze kleine borden dienen gemonteerd te worden op bermplanken, eventueel in een passende uitsparing, met - bij voorkeur - vier 'one way' schroeven of popnagels. De bermplank dient stevig in de grond verankerd te worden. Bermplanken met kleine borden worden gebruikt bij overzichtelijke situaties buiten de bebouwde kom. Voor technische specificaties zie hieronder: Eisen aan routeborden.

Eisen aan materiaal en ontwerp van de LF-routeborden

- Alle borden dienen, voor zover van toepassing te voldoen aan de RVV 1990, NENE-EN 12899-1 en NEN 3381*). Bovendien dienen de borden voorzien te zijn van een qualisign label. De leverancier dient een schriftelijke garantie af te geven dat de borden 10 jaar kleurecht en slijtvast zijn. De kleur op de borden is volledig aangebracht door zeefdrukprocedé op het bord zelf.
- Borden voor op bermpalen: afmeting 150x190 mm en dienen circa 1 cm uit de hoeken of buitenrand te zijn doorboord. Als formaat van de borden voor knooppuntnetwerk hier vanaf wijkt, mag na overleg met Fietsplatform het formaat afwijken van de standaard.
- Kleur voor alle borden: witte achtergrond met donkergroene tekst en donkergroene bies. In witte uitsparing de tekst Fietsplatform aan bovenrand bies. Kleur groen gelijk aan kleur groen op borden van het knooppuntnetwerk in het betreffende gebied. Gebruikelijk voor recreatief fietsen is:
RAL: 6029 / PMS: 349C
- Geadviseerd wordt om het lettertype (font) Interstate te gebruiken voor de teksten op de LF-borden.
- Alle borden moeten worden voorzien van een blanke, harde, UV en weerbestendige anti graffiti lak.
- Alle borden dienen bestand te zijn tegen het meerdere malen verwijderen van aangebrachte graffiti en stickers met de daarvoor bestemde schoonmaakmiddelen
- Alle borden dienen bij voorkeur gecentreerd op palen aangebracht te worden.
- DOR- of EOR-borden dienen bevestigd te worden aan flespalen of lantaarnpalen. Voor flespalen geldt: borden met enkele of dubbele (rug-aan-rug) beugels bevestigen. Voor lantaarnpalen geldt: bevestiging met slangenklemmen met torques. Tussen beugel of klem en de paal dient tape aangebracht worden. Daarmee kan het bord zo vast worden gedraaid dat deze moeilijk verdraaid kan worden; de tape voorkomt tevens corrosie van de paal. Afwijkingen op dit punt zijn in overleg mogelijk.
- Indien borden ontworpen moeten worden, wordt het Fietsplatform eigenaar van deze ontwerpen en ontvangt de ontwerpen digitaal in zowel een EPS als een JPG bestand.
- Voor alle borden die worden geplaatst dient het ontwerp vooraf door het Fietsplatform goedgekeurd te worden.

*) RVV 1990: reglement verkeersregels en verkeerstekens
NEN 3381: norm voor verkeersborden en algemene borden
NEN-EN 12899-1: vast opgestelde, verticale verkeerstekens - Deel 1: Verkeersborden

Palen, planken en handwijzers

Flespaal

- Lengte 3300 mm
- Flespaal is opgebouwd uit een onderstuk diameter 76x1800 mm en een bovenstuk van 48x1500 mm
- Stalen flespaal in- en uitwendig thermisch verzinkt volgens NEN ISO 1461
- Voorzien van een grondanker
- Topeinde dient watervast afgesloten te worden, bijvoorbeeld door een kunststof paaldop.

Het is ook mogelijk bestaande palen te voorzien van een opzetstuk. Dat kan handig zijn als er op die paal al 2 of 3 borden hangen. Daarmee wordt voorkomen dat er een nieuwe, aanvullende paal moeten worden geplaatst.

Bermplank of -paal

- Afmetingen 170x40x1800 mm
- Opgebouwd uit recycle materiaal bestaande uit 80% polyetheen, 19% polypropylen en 1% polystyreen en polyester.
- Het bord dient verzonken bevestigd te worden in bermplank of paal. In de bermplank dient bij voorkeur een rechthoek te worden gefreesd waar de borden precies in passen.

Handwijzers/kruispunten van LF-routes

- Op kruisingen van LF-routes gaat de voorkeur uit naar het gebruiken van een handwijzer om de overstap tussen de verschillende LF-routes aan te duiden. Bij het plaatsen van de routeborden van LF-routes hoeven op de kruispunten geen borden geplaatst te worden indien hier al een handwijzer met LF-armen aanwezig is.
- Op een aantal LF-kruispunten staan handwijzers die zijn geïntegreerd in het systeem van de Nationale bewegwijzeringdienst (NBd). Als er werkzaamheden nodig zijn aan deze masten in verband met schade of een routewijziging, kan dit doorgegeven worden aan het Fietsplatform.
- Als er op het betreffende LF-kruispunt geen handwijzer met LF-armen aanwezig is, dan moet de overstap tussen de routes bewegwijzerd zijn middels de gewone routeborden. Bij voorkeur zou er een nieuwe handwijzer geplaatst moeten worden. Hiervoor kan ook contact opgenomen worden met het Fietsplatform.

Contactgegevens informatie over onderhoud LF-routes

Stichting Landelijk Fietsplatform
Jantien van de Brug
projectmedewerker LF-routes
Postbus 846, 3800 AV Amersfoort
tel: 033-4653656 / 033-4228382 (direct nr.)
e-mail: jvdbrug@fietsplatform.nl

